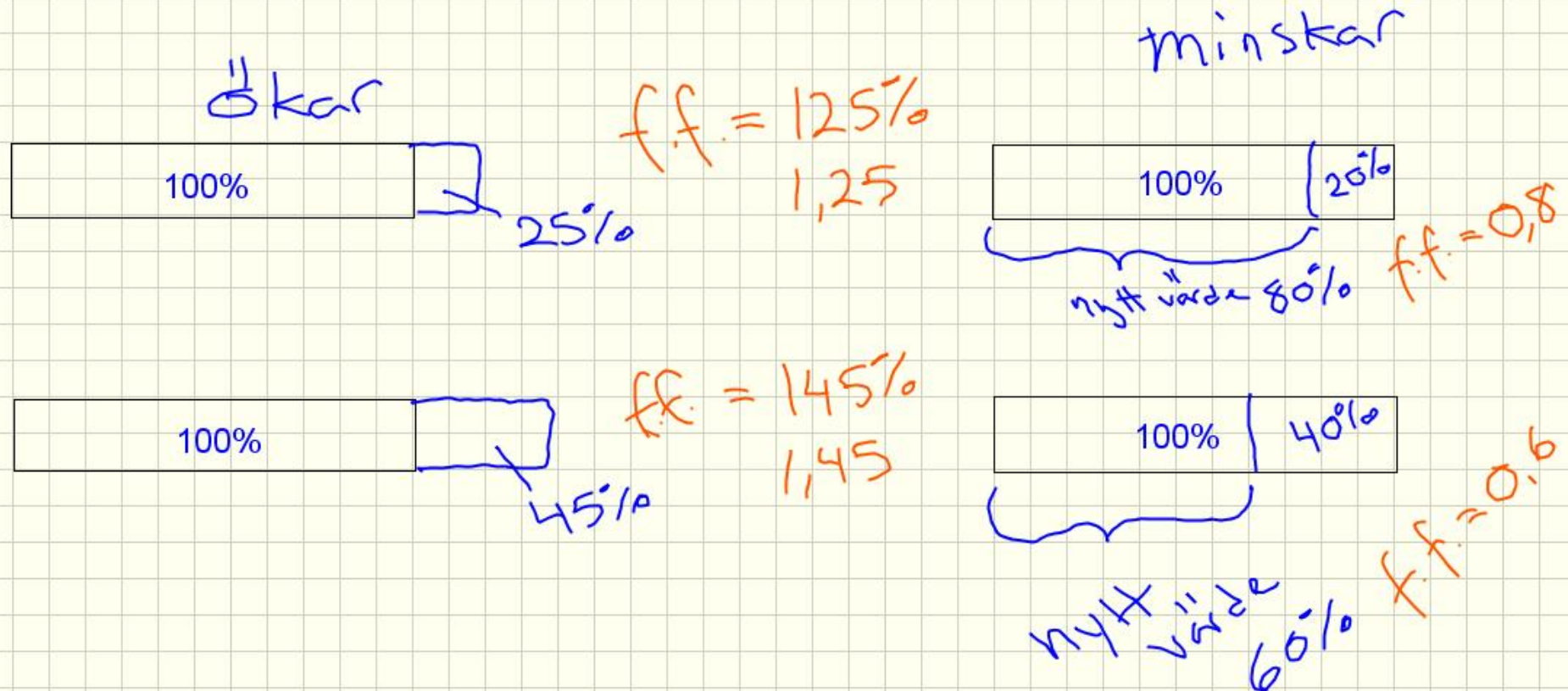

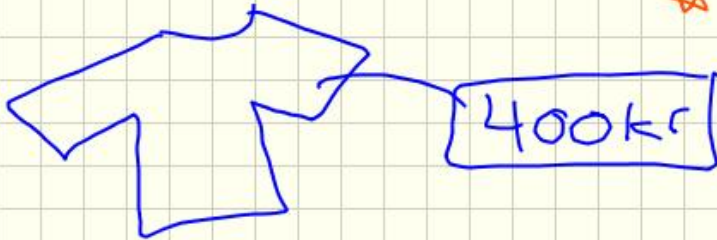
Förändringsfaktor

Innan man börjar använda sig av förändringsfaktor (f.f.) bör man ha kunskaper i hur man omvandlar procentform till decimalform.

Ex!

20% rabatt

Nytt pris?

V: har räknat ut rabatten.

Utän f.f. : $400 \cdot 0,2 = 80\text{kr}$ ←

Nytt pris: $400 - 80\text{kr} = 320\text{kr}$

Svar: 320kr

Med ff.: minskning m 20% \Rightarrow f.f. = 0,8

$$\text{Nytt pris: } 400 \cdot 0,8 = 320 \text{ kr}$$

"
Ökning m 20%

Ursprungspris 400kr

Nytt pris?

$$\text{f.f.} = 100\% + 20\% = 120\%$$

$$\text{f.f.} = 1,2$$

$$\text{Nytt pris: } 400 \cdot 1,2 = \underline{\underline{480 \text{ kr}}}$$

Pröva själv: skriv f.f.:

$$\text{"Ökning m } 30\% = \text{f.f. } 1,3 \\ (1+0,3)$$

$$\text{minskning m } 20\% = \text{f.f. } 0,80 \\ (1-0,2)$$

$$\text{"Ökning m } 75\% = 1,75$$

$$\text{minskning m } 30\% = 0,70$$

$$\text{"Ökning m } 3\% = 1,03$$

$$\text{minskning m } 3\% = 0,97$$

$$\text{"Ökning m } 120\% = 2,2$$

$$\text{minskning m } 80\% = 0,20$$

$$100 + 120 = 220\%$$

← Total f.f.

"Ökning m 10% sedan minskning m 10%

Vad blir den totala procentuella förändringen? (f.f)

1,1

.

0,9

=

0,99

Priset
har minskat
m 1%

3% ränta per år.

Skuld efter 3 år om du lånar 10 000 kr?

$$\text{f.f. } 1 \text{ år} = 1,03$$

$$\text{f.f. } 3 \text{ år} = 1,03 \cdot 1,03 \cdot 1,03 = 1,093 = \begin{matrix} \text{"ökning} \\ \text{m } 9,3\% \end{matrix}$$

$$\text{Skuld: } 1,093 \cdot 10\,000 = \underline{\underline{10\,930 \text{ kr}}}$$

Ränta

Ta ett lån på 10 000 kr

Räntan är på 4%.

Skuld efter 1 år?

$$1,04 \cdot 10\,000 = 10\,400 \text{ kr}$$

$$\text{Månadskostnad } \frac{10\,400}{12} \approx 866 \text{ kr}$$

Viktiga begrepp:

Skuld - hur mycket du har kvar att betala, skyldig banken.

Kapital - Hur mycket du har sparat. Pengar tillgodo

Ränta - Avgift till banken för att du får låna pengar

Amortering - Avbetalning på själva skulden

Ränta räknas alltid på 1 år.

För månadskostnad dividera med 12.